

Lovforslag nr. L 101. Fremsat den 23. februar 2005 af Bertel Haarder

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v.

(Offentliggørelse af gennemførelses- og beskæftigelsesprocenter m.v.)

§ 1

I lov nr. 414 af 6. juni 2002 om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »uddannelser,«: »uddannelsernes mål,«.

2. I § 2, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »udgangspunkt:«, herunder pædagogisk praksis og indsatsområder«.

3. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Elevers og studerendes fuldførelsestid, fuldførelsesfrekvens, frafald, overgangsfrekvens til anden uddannelse og overgangsfrekvens til beskæftigelse. Skolerne eller institutionerne anvender centrale databaser, der stilles til rådighed af vedkommende minister, medmindre denne bestemmer andet. For grundskolen kan ministeren bestemme, at skolerne skal give oplysninger om, hvor stor en andel af eleverne, der deltager i folkeskolens prøver og på hvilket niveau. «

Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 5 og 6.

4. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan med hensyn til grundskolen, herunder 10. klasse, bestemme, at de offentliggjorte karakterer efter stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, skal ledsages af oplysninger fra Undervisningsministeriet, der angiver en måling af skolens indsats.«

5. I § 4 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, fra hvilket tidspunkt skoler og institutioner skal give de i § 2, stk. 1, nr. 4, nævnte oplysninger og om, at oplysningerne, helt eller delvis, ikke skal gives for bestemte uddannelser eller skoler og institutioner.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

6. I § 4, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »Reglerne« til: »De regler, der er nævnt i stk. 1 og 2,«.

7. § 5 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Undervisningsministeren fremsatte den 7. oktober 2004 forslag til lov om ændring af lov om gennemsnitlighed og åbenhed i uddannelserne m.v. (Offentliggørelse af gennemførelses- og beskæftigelsesprocenter m.v.), nr. L 20, jf. Folketingstidende 2004-05, 1. samling, Tillæg A, side 612 og side 623; Folketingets Forhandlinger, side 377. Lovforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af ovennævnte lovforslag, idet der dog er foretaget de ændringer af § 1, nr. 4, i det oprindeligt fremsatte lovforslag, som undervisningsministeren har foreslået i sin besvarelse af 14. december 2004 på spørgsmål af 22. oktober 2004 (L 20 – spørgsmål 2) fra Folketingets Uddannelsesudvalg. Samtidig er bemærkningerne til lovforslaget konsekvensrettet på baggrund heraf.

Med vedtagelsen af lov om gennemsnitlighed og åbenhed i uddannelserne m.v. i juni 2002 blev et vigtigt skridt taget til at sikre høj kvalitet i uddannelsessystemet samtidig med, at den enkelte borger fik bedre muligheder for at foretage et kvalificeret valg af uddannelse, skole eller uddannelsesinstitution.

Med hensyn til lovens forarbejder henvises til Folketingstidende 2001-02 (2. samling); Folketingets forhandlinger side 4865, 6711, 7041; Tillæg A side 4487 og 4503; Tillæg B side 928. (Lovforslag nr. L 175).

Ved at skabe gennemsnitlighed og åbenhed om skolerne og uddannelsesinstitutionernes aktiviteter, særlige indsatsområder og mål, kan skolerne lade sig inspirere af hinanden. De kan følge med i, hvor langt andre er kommet med kvalitetsudvikling af undervisning og uddannelser, og de kan få gode ideer til at løse problemer, andre skoler også har, og som de med succes har gjort noget ved.

I OECD-rapporten om grundskolen i Danmark, der blev fremlagt i juni 2004, blev det særligt fremhævet,

at skolerne i et utilstrækkeligt omfang vurderer deres egen indsats og heller ikke formidler hensigtsmæssige arbejdsmetoder mellem skolerne.

Inden for det seneste år er vedtaget en række uddannelsesreformer, der alle skal styrke relevans og kvalitet i uddannelserne. Det gælder universitetsreformen og gymnasireformen, og det gælder omlægningerne i erhvervsuddannelserne, arbejdsmarkedsuddannelserne, i grundskolen og på området danskuddannelse til voksne udlændinge.

Det store udviklingsarbejde, der derfor forestår for skolerne og uddannelsesinstitutionerne, understreger blot vigtigheden af en større gennemsnitlighed og åbenhed, så skolerne ved hjælp af hinandens offentliggjorte mål, resultater og kvalitetsudvikling kan lade sig inspirere og høste af andres erfaringer. For universiteternes vedkommende følger krav om at offentliggøre resultater af evalueringer, kvalitetsudvikling m.v. af lov om universiteter.

Men loven skal også sikre gennemsnitlighed og åbenhed for borgerne og virksomhederne. Loven sætter rammerne for, at borgernes frie valg kan ske på et kvalificeret grundlag.

Regeringen ønsker at skabe en mere borgernær offentlig sektor. En offentlig sektor med valgfrihed, med klare mål og med åbenhed.

En af hovedhjørnestenene i regeringens moderniseringsprogram er valgfriheden, og det gælder ikke mindst friere valg af skole og uddannelsesinstitution.

For at kunne foretage et kvalificeret valg, skal den enkelte virksomhed og borger kunne sammenligne de aktiviteter og mål, skolerne og uddannelsesinstitutionerne arbejder med, og de resultater, der opnås, så valg af skole og uddannelse kan ske ud fra særlige ønsker og behov.

Med lovforslaget har regeringen taget et yderligere skridt for at kvalificere den gennemsnitlighed og åbenhed, der er nødvendig for borgerne samt skolerne og uddannelsesinstitutionerne imellem.

2. Lovforslagets indhold

Med dette lovforslag suppleres skolernes og uddannelsesinstitutionernes forpligtelse til at offentliggøre oplysninger på hjemmesiderne. De oplysninger, det drejer sig om, angår forskellige mål og resultater, fuldførelsestid, fuldførelsesfrekvens, frafald og overgangsfrekvens til anden uddannelse eller beskæftigelse. Da lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. blandt andet skal give borgerne forbedrede muligheder for at sammenligne skoler, uddannelser og uddannelsesinstitutioner, forudsættes alle nøgletal tilvejebragt i ministeriernes centrale databaser og leveret herfra direkte til institutionerne. Dette sikrer sammenlignelighed mellem uddannelser og uddannelsesinstitutioner.

De foreslåede oplysninger vil især være relevante for de erhvervsrettede uddannelser, bortset fra visse efteruddannelser, jf. bemærkninger til § 1, nr. 3, og de vil samtidig blive anvendt og indgå i det resultatorienterede tilsyn med uddannelser inden for Undervisningsministeriets område. Videnskabsministeriet er ved at udarbejde en vejledning om gennemførelse af loven om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., hvori bl.a. indgår offentliggørelse af oplysninger om frafald og gennemførelse af uddannelserne.

Ikke alle oplysningerne vil være relevante for samtlige uddannelsesområder, først og fremmest grundskoleområdet, samt i nogen grad voksen- og efteruddannelsesområdet, og det foreslås derfor, at undervisningsministeren kan bestemme, hvilke af de nævnte oplysninger, der kan udelades for enkelte uddannelser, skoler eller institutioner.

For folkeskolen vil til gengæld andre oplysninger, såsom valgt pædagogisk praksis, herunder den tilrettede praksis for løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, valgte indsatsområder m.v. være relevante, og krav om offentliggørelse af disse oplysninger vil være en naturlig opfølgning på OECD-rapporten om den Grundskolen i Danmark, 2004.

De første erfaringer fra skolernes og uddannelsesinstitutionernes hjemmesider har vist, at der er behov for en tydeliggørelse af det pædagogiske udgangspunkt, hvilket er sket med lovforslagets § 1, nr. 2.

For grundskolens vedkommende foreslås, at offentliggørelse af karakterer - hvis det fastsættes af undervisningsministeren - kvalificeres således, at karaktererne kan suppleres med henvisninger til oplysninger, der angiver en måling af skolens indsats. Målingen skal resultere i et enkelt udtryk, som vil være en indi-

kator for skolens indsats, når der tages hensyn til skolens udgangspunkt.

Målingen bliver et udtryk for, hvor meget en skole løfter sine elever i forhold til udgangspunktet. Den bliver således et redskab, der bl.a. kan vise, hvilke skoler der er gode til at bryde den negative sociale arv - »mønsterbryderskoler«, altså skoler, hvor børnene lærer mere, end hvad man kunne forvente ud fra børnenes baggrund.. Herved opnås et mere retvisende billede af de resultater, skolen opnår gennem undervisningen og den øvrige virksomhed. For en mere udførlig forklaring på begrebet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

For grundskolen vil det endvidere også kunne være relevant, at skolerne skal give oplysninger om, hvor stor en del af eleverne der deltager i prøver, fx afgangsprøverne i 9. og 10. klasse.

Med fremsættelse af dette lovforslag foreslås den revisionsbestemmelse, der er i nuværende lov, ophævet. Undervisningsministeriet har i 2004 gennemført en undersøgelse af uddannelsesinstitutionernes arbejde med at gennemføre lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne. Undersøgelsen viser, at institutionerne i dag offentliggør oplysninger på internettet om institutionen og om undervisningen i utilstrækkeligt omfang. Sideløbende med, at lovforslaget har været til høring, har ministeriet konstateret, at de oplysninger institutionerne offentliggør ikke altid er præcise nok, og at de ikke lever op til samtlige krav i loven. En række institutioner har dog meddelt, at de vil være i stand til at leve op til lovens krav ved udgangen af 2004. Undervisningsministeriet vil på denne baggrund følge op på undersøgelsen med en tilsynsindsats.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

De berørte ministerier har allerede hjemmel til at indhente de i lovforslaget omtalte oplysninger fra institutioner i kommunalt og amtskommunalt regi.

3.1. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget vil ikke medføre merudgifter for de kommunale parter, idet de oplysninger, som skolerne skal offentliggøre efter lovforslaget, er oplysninger, som vil kunne gøres tilgængelige på skolernes hjemmesider via link til centrale databaser eller er oplysninger, som skolerne i forvejen har, eller som de efter anden lovgivning er forpligtet til at have. På det statslige område, herunder de selvejende institutioner, for-

udsættes udgifterne til etablering og vedligeholdelse afholdt inden for de gældende budgetrammer.

3.2. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget har ingen væsentlige administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.

3.3. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

3.4. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

4. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

5. Lovforslagets forhold til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

6. Høring

Forslaget har været fremlagt på Undervisningsministeriets hjemmeside med henblik på offentlig høring. Derudover har forslaget været udsendt til høring hos en række organisationer m.v., som fremgår af bilag 2 til lovforslaget.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen væsentlige
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter lovens § 2, stk. 1, nr. 1, skal der ske offentliggørelse af skolens eller institutionens aktuelle uddannelser, fagudbud, læseplaner m.v.

Ved forslaget suppleres pligten til offentliggørelse til at omfatte uddannelsernes mål. Den undervisning, der er omfattet af den gældende lov, er kendetegnet ved at være reguleret ved lov, og uddannelsernes eller undervisningens mål findes derfor oftest beskrevet i uddannelsernes regelgrundlag (love og bekendtgørelser). Disse centralt fastsatte mål er ofte suppleret af lokale mål for institutionen, fx i form af læseplaner, studieordninger, undervisningsplaner, resultatkontrakter og de enkelte skolers opfølgning på flerårsaftaler.

For universiteternes vedkommende er de generelle regler og centralt fastsatte mål fastsat i bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universite-

terne. De detaljerede regler for uddannelserne skal fastlægges af universitetet i studieordningen.

Til nr. 2

Det foreslås, at kravet i lovens § 1, nr. 2, om at der skal ske offentliggørelse af skolens eller institutionens aktuelle pædagogiske udgangspunkt præciseres, således at oplysninger om pædagogisk praksis og indsatsområder skal indgå.

Med pædagogisk praksis forstås, hvad institutionen allerede gør og planlægger at gøre i forhold til bestemte indsatsområder. For grundskolens vedkommende kan det fx være, hvilken pædagogisk praksis skolen vil anvende for fx at fremme den faglige udfordring for hver enkelt elev, at sikre løbende evalueringer af eleverne, at forbedre læring for tosprogede børn og unge, at nedbryde den negative sociale arv og i øvrigt styrke forståelsen for den sociale arvs betydning samt sikre, at alle elever/studerende opnår de fastsatte læringsmål.

For universiteterne vil det fx være en beskrivelse af, hvad det indebærer, at uddannelserne er forskningsba-

serede, samt en beskrivelse af den pædagogiske tilgang, fx om undervisningen i overvejende grad foregår ved forelæsninger, holdundervisning, gruppearbejde, selvstændig forelæggelse, opgaveskrivning eller andet.

For udbydere af danskuddannelse kan det fx være en beskrivelse af, hvordan man tilrettelægger undervisningen for udlændige med forskellig skole- og uddannelsesbaggrund og hvorledes danskundervisning, der foregår på arbejdspladsen, kan tilrettelægges.

Med indsatsområder forstås institutionens/skolens særlige målsætninger for de kommende år, herunder for institutionens arbejde med sit værdigrundlag. Mange institutioner vil have de kommende års målsætninger indarbejdet i en virksomhedsplan, årsplaner eller lignende. Et indsatsområde kan fx være forbedret kommunikation med brugere/omverden, at skolens eller institutionens værdigrundlag også udtrykkeligt forholder sig til erhvervslivet og beskriver samspil med lokale virksomheder eller øget fokus på IT i undervisningen. Regeringens handlingsplan om øget internationalisering forudsætter en særlig indsats i forhold til internationalisering, og af de forskellige flerårsaftaler på flere uddannelsesområder fremgår, hvilke indsatsområder, der skal arbejdes med, fx tættere kontakt mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder, videntcenteropbygning mv.

Til nr. 3

Den gældende lov omfatter oplysninger om institutionens uddannelsesudbud, værdigrundlag og pædagogiske udgangspunkt, karaktergivning, gennemførte aktuelle evalueringer samt andre oplysninger, som institutionen finder væsentlige for belysning af kvaliteten af skolens eller institutionens undervisning.

Med lovforslaget foreslås det, at institutionerne yderligere skal offentliggøre oplysninger om fuldførelsestid, fuldførelsesfrekvens, frafald, overgangsfrekvens til anden uddannelse og overgangsfrekvens til beskæftigelse.

De enkelte oplysninger opgøres ikke på enkeltpersoner, men på uddannelsesgrupper og institutioner.

Ved *fuldførelsestid* menes antal måneder, elever/studerende anvender på at fuldføre en given uddannelse. Fuldførelsestiden skal ses sammenholdt med den uddannelsestid, der er fastsat for de enkelte uddannelser.

Ved *fuldførelsesfrekvens* menes den andel af elever/studerende, der har fuldført eller forventes at fuldføre en uddannelse.

Oplysninger om *frafald* vil indeholde en tidsmæssig angivelse af, hvor langt henne i uddannelsesforløbet det endelige afbrud af uddannelsen konstateres.

Med *overgangsfrekvens til anden uddannelse* menes andelen af elever/studerende, der overgår til anden uddannelse. Fx overgang fra 9. kl. til gymnasial uddannelse og overgang til erhvervsuddannelse.

Med *overgangsfrekvens til beskæftigelse* menes andelen, der overgår til beskæftigelse.

For at få så dækkende tal som muligt, anvendes der både historiske og beregnede tal.

For at sikre sammenlignelighed mellem uddannelser og uddannelsesinstitutioner og for at lette institutionernes arbejde, skal de i forslaget i § 1, nr. 3, nævnte oplysninger som hovedregel tilvejebringes via centrale databaser. Det forudsættes, at oplysningerne langt overvejende tilvejebringes via udtræk fra Danmarks Statistiks registre forestået af ministerierne. Oplysningerne stilles til rådighed for institutionerne, der skal etablere et link til de centrale databaser på deres hjemmeside. En sådan praktisk løsning belaster kun institutionerne i meget begrænset omfang, og det sikrer størst mulig sammenlignelighed mellem oplysninger for forskellige institutioner.

Der findes allerede i dag centrale databaser, der har oplysningerne for fuldtidsuddannelserne på de involverede ministeriers områder. Endvidere har Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling indgået en kontrakt med Dansk Center for Forskningsanalyse ved Aarhus Universitet om levering af en række data. Den endelige udvikling af centrale databaser vedrørende arbejdsmarkedsuddannelserne, enkeltfag og fagspecifikke kurser m.v., er planlagt til at være tilsendt inden udgangen af 2006.

Vedkommende minister kan bestemme ikke at anvende de centrale databaser eller ikke anvende dem fuldt ud. I sådanne tilfælde skal uddannelsesinstitutionerne selv løse opgaven med at udarbejde og offentliggøre oplysningerne. Bestemmelsen tænkes især anvendt af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Oplysninger om overgange til anden uddannelse og til beskæftigelse vil skulle trækkes fra de centrale databaser. Institutionerne er ikke selv umiddelbart i stand til at tilvejebringe oplysningerne, idet de vedrører elever/studerendes færden, efter at de har forladt institutionen.

På området for uddannelse i dansk vil Integrationsministeriet stille nøgletallene til rådighed for udbydere af danskuddannelse.

Det forventes endvidere, at ministerierne for de oplysninger, der foreligger centralt, præsenterer sammenstillinger af nøgletal for samtlige institutioner inden for et uddannelsesområde på ministeriets hjemmesider for at skabe overblik og umiddelbar sammenligningsmulighed.

I grundskolen bestemmer eleven selv, om denne går til prøve i fagene, og elever i 10. klasse bestemmer selv, hvorvidt de går til prøve på 9. eller 10. classes niveau. Efter forslaget bemyndiges ministeren til at bestemme, at oplysninger om prøvekarakterer suppleres med oplysninger om, hvor mange elever på årgangen der går til prøve og på hvilket niveau.

Til nr. 4

Det foreslås, at ministeren for grundskolens vedkommende skal kunne bestemme, at skolerne skal supplere de offentliggjorte karakterer med henvisninger til oplysninger, der angiver en måling af skolens indsats. Henvisningerne må ikke ske på personniveau og skal af skolerne hentes fra centrale databaser efter ministerens anvisning. Målingen skal resultere i et enkelt udtryk, som vil være en indikator for skolens indsats, når der tages hensyn til skolens udgangspunkt.

Målingen bliver et udtryk for, hvor meget en skole løfter sine elever i forhold til udgangspunktet. Den bliver således et redskab, der bl.a. kan vise, hvilke skoler der er gode til at bryde den negative sociale arv - »mønsterbryderskoler«, altså skoler, hvor børnene lærer mere, end hvad man kunne forvente ud fra børnenes baggrund. Oplysningerne udarbejdes og stilles til rådighed af Undervisningsministeriet.

Efter forslaget skal undervisningsministeren kunne bestemme, at grundskolerne, herunder for 10. klasse, skal supplere de offentliggjorte karakterer med henvisning til nærmere bestemte oplysninger. Oplysningerne skal af skolerne hentes fra centrale databaser efter ministerens anvisning.

Dette skal være et redskab til at bedømme en skoles præstationer, når der tages hensyn til elevmaterialet. Flere undersøgelser og det forberedende arbejde med en model til formålet viser, at elevernes præstationer, blandt mange faktorer, fx er afhængige af forældrenes uddannelsesmæssige baggrund, elevernes køn og etniske baggrund.

Der vil blive taget højde for kendt viden om elevsammensætning og elevbaggrund, som statistisk set kan have indflydelse på de karaktergennemsnit, en skole opnår i sine afgangsklasser. Med statistiske metoder kan karaktererne behandles i forhold til denne viden.

Målingen bliver som nævnt et udtryk for, hvor meget en skole løfter sine elever i forhold til udgangspunktet. En skole, som ligger i et »belastet« kvarter, vil blive målt i forhold til sine elevers forudsætninger.

Man vil derved kunne få oplyst, hvilke skoler, der opnår resultater, som er bedre end forventet, uanset variationen i skolernes elevsammensætning. De nuværende analyser viser, at en ikke ubetydelig del af variationen kan forklares via forhold, som skolerne ikke har direkte indflydelse på. Ved at korrigere for dette vil forventningerne til, hvordan en skole klarer sig, ikke længere være afhængig af disse parametre. Med denne åbenhed vil det i højere grad blive muligt at identificere mønsterbryderskoler. Uden tilgængelige oplysninger om karaktergennemsnit og supplerende oplysninger på skoleniveau vil det være overordentlig vanskeligt, at sprede viden i uddannelsessystemet om best practice når det kommer til den vigtige opgave med at bryde negativ social arv, hvilket er en betydelig udfordring for bl.a. uddannelsessystemet i Danmark.

Selv om beregningerne, der lægges til grund, tager udgangspunkt i den enkelte elev, vil resultatet altid kun blive præsenteret på skoleniveau, fagniveau og eventuelt køn. Man vil således aldrig kunne genkende de enkelte elever. Der vil blive lagt forskellige begrænsninger ind i offentliggørelse af resultater, fx at skoler med meget få elever i et bestemt fag ikke medtages.

Ved beregningerne tages udgangspunkt i de karakterer, som kan sammenlignes landsdækkende, dvs. prøveresultater med ekstern censur. Oplysningerne vil fx kunne offentliggøres for den enkelte skole i form af et tal på en skala fra -5 til +5, der viser om skolen præsterer som forventet (tallet 0), over forventet (fx 3), eller under forventet (fx -3). Der kan også tænkes andre metoder, herunder grafiske udtryk som fx smileys.

Som baggrund for forslaget om offentliggørelse af målinger af skolernes indsats kan henvises til OECD-rapporten om Grundskolen i Danmark, 2004, der omtaler skolens evne til at skabe værditilvækst (added value), dvs. en »angivelse af det omfang, hvori en given skole har bibragt fremgang hos alle elever i en række fag ... fra skolestart til offentlige eksamener ... sammenlignet med andre skoler...« og rapportens omtale af offentliggørelse af data om skolernes præstationer og om opfølgning på oplysninger om dårligt præstationsniveau.

Endvidere kan henvises til Vismandsrapporten (DØR), efterår 2003, hvor det blandt andet med hen-

syn til tests af elevernes færdigheder og offentliggørelse af resultater, hedder: »Hvis der er et ønske om at offentliggøre karakterer og testresultater, bør der foretages en statistisk korrektion for forskelle i forældrebaggrund og andre forhold, der påvirker elevernes præstationer, og som skolerne ikke har indflydelse på.«

I Sverige anvendes et system med inddragelse af sådanne faktorer i den nationale tilsyns- og kvalitetsudviklingsindsats.

I Storbritannien anvendes sammenligninger mellem større grupper af skoler med definerede ensartede indikationer og sammenligninger mellem skoler på tværs af disse grupperinger.

Bemyndigelsen påtænkes ikke anvendt før tidligst i efteråret 2005 med virkning fra 2006. Udmøntningen af lovforslaget vil ske under hensyn til registerlovgivningens bestemmelser om behandling af personfølsomme oplysninger. Der vil således ikke ske offentliggørelse af oplysninger, der kan henføres til enkeltpersoner.

Det tydeliggøres samtidig, at forslaget også omfatter 10. klasse.

Formålet er at få et realistisk vurderingsgrundlag for skolens faktiske undervisningsindsats.

Til nr. 5

Ved forslaget bemyndiges undervisningsministeren til at fastsættes regler om, fra hvilket tidspunkt skoler og institutioner skal give de oplysninger, som foreslås offentliggjort efter forslaget i nr. 3, da der kan være tale om, at ikke alle databaseoplysninger foreligger ved lovens ikrafttræden, jf. bemærkningerne til nr. 3.

Endvidere foreslås ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om, at offentliggørelse ikke skal gives for bestemte uddannelser, skoler og institutioner.

De nye oplysninger i forslagets § 1, nr. 3, gælder i princippet alle uddannelsesområder, men på grund af forskellige forhold på uddannelserne er nogle af oplysningerne ikke relevante for enkelte af uddannelserne. Det gælder fx for grundskoleområdet og de almene/studiekompetencegivende ungdomsuddannelser, at oplysningen om beskæftigelsesfrekvens ikke er relevant.

Oplysninger om fuldførelse, herunder fuldførelsesfrekvens, fuldførelsestid og frafald, forventes ikke anvendt for grundskolen på grund af dennes særlige karakter.

De grundlæggende erhvervsrettede uddannelser er direkte kvalificerende til arbejdsmarkedet, men giver også adgang til relevante videregående uddannelser. For disse uddannelser vil både oplysninger om overgang til beskæftigelse og overgang til videregående uddannelser derfor være væsentlige.

Oplysning om fuldførelsestid og frafald er ikke relevant for dele af voksen- og efteruddannelsesområdet, idet forløbenes varighed ofte er afpasset efter de enkelte deltageres forudsætninger. Oplysninger om overgang til relevant uddannelse og beskæftigelse vil ikke være relevant for hovedparten af deltagerne på arbejdsmarkedsuddannelserne, fordi de allerede er i beskæftigelse.

Endvidere vil definitionerne af fuldførelsesfrekvens, fuldførelsestid og frafald på området danskuddannelse for voksne udlændinge kunne afvige fra de i bemærkningerne til nr. 3 nævnte, idet undervisningen tilrettelægges fleksibelt i forhold til den enkelte udlændings beskæftigelse eller aktivering.

Efter lovens § 4, stk. 2, der efter forslaget bliver stk. 3, fastsætter undervisningsministeren regler herom efter forhandling med vedkommende minister, hvis de skal gælde for skoler og institutioner, der ikke hører under undervisningsministerens område.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvens af forslaget i nr. 5.

Til nr. 7

Efter bestemmelsen i lovens § 5 skal loven tages op til revision i folketingsåret 2005-06. Det foreslås, at revisionsbestemmelsen ophæves, jf. de almindelige bemærkninger. Undervisningsministeren vil følge anvendelsen af loven nøje og foretage en evaluering, der bl.a. vil kunne give baggrund for overvejelser om lovrevision eller yderligere tiltag.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. juli 2005.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 2. En skole eller en uddannelsesinstitution, som giver undervisning, der er omfattet af loven, skal sikre, at følgende er oplyst på en lettilgængelig måde på skolens eller institutionens hjemmeside på internettet, jf. dog § 3, stk. 1:

- 1) Skolens eller institutionens aktuelle uddannelser, fagudbud og læseplaner m.v.
- 2) Skolens eller institutionens aktuelle værdigrundlag og pædagogiske udgangspunkt.

3) (Udeladt)

4) (Udeladt)

5) (Udeladt)

Stk. 2. (Udeladt)

§ 4. (Stk. 1 udeladt)

Lovforslaget

I lov nr. 414 af 6. juni 2002 om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »uddannelser,«: »uddannelsernes mål,«.

2. I § 2, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »udgangspunkt«: », herunder pædagogisk praksis og indsatsområder«.

3. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Elevers og studerendes fuldførelsestid, fuldførelsesfrekvens, frafald, overgangsfrekvens til anden uddannelse og overgangsfrekvens til beskæftigelse. Skolerne eller institutionerne anvender centrale databaser, der stilles til rådighed af vedkommende minister, medmindre denne bestemmer andet. For grundskolen kan ministeren bestemme, at skolerne skal give oplysninger om, hvor stor en andel af eleverne, der deltager i folkeskolens prøver og på hvilket niveau. «

Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 5 og 6.

4. I § 2 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan med hensyn til grundskolen, herunder 10. klasse, bestemme, at de offentliggjorte karakterer efter stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, skal ledsages af oplysninger fra Undervisningsministeriet, der angiver en måling af skolens indsats.«

5. I § 4 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, fra hvilket tidspunkt skoler og institutioner skal give de i § 2, stk. 1, nr. 4, nævnte oplysninger og om, at oplysningerne, helt eller delvis, ikke skal gives for bestemte uddannelser eller skoler og institutioner.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Bilag til f. t. l. vedr. gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v.

Gældende formulering

Stk. 2. Reglerne fastsættes efter forhandling med vedkommende minister, hvis de skal gælde for skoler og institutioner, der ikke hører under undervisningsministerens område.

§ 5. Loven tages op til revision i folketingsåret 2005-06.

Lovforslaget

6. I § 4, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres »Reglerne« til: »De regler, der er nævnt i *stk. 1* og *2*,«.

7. § 5 ophæves.

Organisationer m.v., der er hørt over lovforslaget

Akademikernes Centralorganisation	Forstanderkredsen for Produktionsskoler/Produktionshøjskoler
Amtsrådsforeningen	Frederiksberg Kommune
Arbejdernes Oplysningsforbund	Frie Grundskolers Fællesråd
CVU-Rektorkollegiet	Frie Grundskolers Lærerforening
Danmarks Erhvervsskoleforening	Frie Kostskolers Fællesråd
Danmarks Evalueringsinstitut	Frit Oplysningsforbund
Danmarks Handelsskoleforening	Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
Danmarks Landboudom	Fysioterapeuternes skolelederforsamling
Danmarks Lærerforening	Grundskolerådet
Danmarks Skolelederforening	Gymnasieelevernes Landsorganisation
Dansk Arbejdsgiverforening	Gymnasieskolernes Lærerforening
Dansk Folkeoplysnings Samråd	Gymnasieskolernes Rektorforening
Dansk Friskoleforening	Handelsskolernes Bestyrelsesforening
Dansk Landbrug	Handelsskolernes Forstander- og Inspektørforening
Dansk Magisterforening	Handelsskolernes Lærerforening
Dansk Oplysningsforbund	Kommunernes Landsforening
Dansk Sygeplejeråd	Københavns Kommune
Dansk Teknisk Lærerforbund	Landsselekklubben for PGU-elever
Dansk Ungdoms Fællesråd	Landsforbundet af Voksen- og ungdomsundervisere
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning	Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Danske Landbrugsskoler	Landsorganisationen i Danmark
Danske Produktionshøjskolers Lærerforening	Landssammenslutningen af Handelsskoleelever
Danske Skoleelever	Landssammenslutningen af Kursusstuderende
Danske Studerendes Fællesråd	Landssammenslutningen af ledere for SOSU-uddannelserne
De samvirkende Invalideorganisationer	Liberalt Oplysningsforbund
Det Centrale Handicapråd	Lærerseminariernes Rektorforsamling
Efterskoleforeningen	Lærerstuderendes Landskreds
Efterskolernes Lærerforening	Private Gymnasier og Studenterkurser
Ergoterapeutskolernes Skolelederforening	Pædagogseminariernes Bestyrelsesforening
Erhvervsakademirådet	Pædagogseminariernes Rektorforsamling
Erhvervsskolernes Elevorganisation	Pædagogstuderendes Landsråd
Ernærings- og husholdningsøkonomforeningen	Rektorforsamlingen ved Håndarbejdsseminarierne
Finanssektorens Arbejdsgiverforening	Rektorkollegiet
Folkkehøjskolernes Forening	Rigsrevisionen
Folkeligt Oplysningsforbund	Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser
Foreningen af Husholdningsskoler og Håndarbejdsskoler	Rådet for de Gymnasiale Uddannelser
Foreningen af Ledere på Sprogcentre	
Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler	
Foreningen for produktionsskoler og produktionshøjskoler	
Forstanderforeningen for VUC	

Rådet for de mellemlange videregående uddannelser

Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse

Rådet for Etniske Minoriteter

Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere

Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser

Samrådet af forstandere og viceforstandere ved den amtskommunale specialundervisning for voksne

Skole og Samfund

Social- og sundhedsuddannelsernes Landselevbestyrelse

Til lovforslag nr. L 101. Skriftlig fremsættelse (23. februar 2005)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. (Offentliggørelse af gennemførelses- og beskæftigelsesprocenter m.v.)

(Lovforslag nr. L 101).

Lovforslaget er med mindre ændringer en gennemførelse af L 20, som blev fremsat den 7. oktober 2004, men som ikke nåede at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

Lovforslaget understøtter regeringens politik for bedre uddannelser.

Med gennemførelsen i folketingssamlingen 2001-2002 af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne mv. tog regeringen og Folketinget et vigtigt skridt for at styrke uddannelsernes og skolernes kvalitet. Loven giver skoler og institutioner mulighed for at lære af og inspirere hinanden gennem dialog og spredning af det gode eksempel. Den gør det også lettere for borgerne at vælge uddannelse og institution.

Lovforslaget skal gøre loven til et endnu bedre instrument for skolefolk, forældre, forskere, politikere og mange andre, som ønsker at identificere gode skoler og institutioner, som andre kan lære af.

Ved forslaget suppleres skolernes og uddannelsesinstitutionernes forpligtelse til at offentliggøre oplysninger på hjemmesiderne. Institutionerne skal herefter bl.a. præcisere oplysninger om uddannelserne med oplysninger om uddan-

nelsernes mål, institutionens pædagogiske praksis og indsatsområder.

Endvidere skal institutionerne offentliggøre oplysninger om fuldførelsesprocenter, overgangsfrekvens til anden uddannelse og beskæftigelsesfrekvens, fortrinsvis ved hjælp af oplysninger fra centrale databaser. Institutionerne vil ofte ikke selv kunne producere disse oplysninger, som derfor stilles til rådighed af vedkommende ministerium.

Oplysningerne vil ikke være lige relevante for alle skoler eller uddannelsesformer, derfor kan undervisningsministeren efter forslaget fastsætte nærmere regler om, at de nye oplysninger helt eller delvis ikke skal gives for bestemte uddannelser, skoler og institutioner. Der skal også fastsættes nærmere regler om, fra hvilket tidspunkt oplysningerne skal gives, da der kan være tale om, at ikke alle databaseoplysninger foreligger ved lovens ikrafttræden.

For grundskolen og 10. klasse skal ministeren kunne bestemme, at skolerne skal give oplysninger om, hvor stor en andel af eleverne der deltager i folkeskolens prøver og på hvilket niveau.

Endvidere skal ministeren for grundskolens og 10. klasses vedkommende kunne bestemme, at skolerne skal ledsage de offentliggjorte karakterer med oplysninger fra Undervisningsministeriet, der angiver en måling af skolens indsats.

Disse oplysninger vil give udtryk for, hvor meget en skole løfter sine elever i forhold til udgangspunktet. Herved fås et redskab, der bl.a. kan vise, hvilke skoler der er gode til at bryde den negative sociale arv - ”mønsterbryderskoler”, altså skoler, hvor børnene lærer mere, end

hvad man kunne forvente ud fra børnenes baggrund.

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2005. Samtidig foreslås bestemmelsen om, at loven tages op til revision i folketingsåret 2005-06, ophævet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.